

(Energibesparelser i bygninger)

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

Anonymiseret

KLAGE FRA [XXX]
OVER Energistyrelsens afgørelse af 16. maj 2012
OM Energimærkning af bygning beliggende [XXX],
[XXX] – energimærke nr. [XXX].

29. november 2013

J.nr. 1081-13-7-26

HCH-EKN

NÆVNETS Nævnformand Poul K. Egan
SAMMEN- Seniorforsker, civilingeniør Kirsten Engelund Thomsen
SÆTNING Sekretariatschef Jørgen K. Nielsen
I SAGEN

NÆVNETS Energistyrelsens afgørelse af 16. maj 2012 stadfæstes med
AFGØRELSE visse ændringer.

[XXX] (herefter klager) har ved klage af 1. juni 2012 indbragt Energistyrelsens afgørelse af 16. maj 2012 for Energiklagenævnet. Ved afgørelsen fandt Energistyrelsen, at energikonsulent [XXX] ikke fuldt ud havde fulgt reglerne for udarbejdelse af energimærke nr. [XXX] af 18. august 2009 for ejendommen beliggende [XXX], [XXX]. Energistyrelsen fandt derfor, at der skulle udarbejdes en ny energimærkningsrapport for ejendommen i overensstemmelse med styrelsens anvisninger.

Energiklagenævnet har ved afgørelse af 21. december 2012 stadfæstet Energistyrelsens afgørelse af 16. maj 2012, dog med visse ændringer (nævnets j.nr. 1081-12-1). Ændringerne til Energistyrelsens afgørelse fremgik af Energiklagenævnets afgørelse af 21. december 2012, side 13, sidste afsnit, og bestod i følgende:

”[...]

Energiklagenævnet finder, at energikonsulenten herudover har begået en fejl, idet han ikke har medregnet godt 120 m² terrændæk med trægulv/klinker i energimærket. Energiklagenævnet er endvidere ikke enig med

den tekniske revisor for så vidt angår revisorens anbefaling om installering af en luft/luftvarmepumpe, da nævnet vurderer, at dette hverken er en god varme-teknisk eller økonomisk investering i en ejendom med fjernvarme, hvor ca. en fjerdedel af varmeregningen består af faste afgifter. Energiklagenævnet finder tillige, at den tekniske revisor har begået to fejl i revisionen, som ikke skal indarbejdes i energimærket. Disse fejl er følgende: (1) Den tekniske revisor har overset 80 m² ydermur, og (2) da der ikke foreligger dokumentation for, hvor meget el der anvendes til gulvvarmen, skal revisorens indregnede elforbrug hertil ikke medtages i energimærkets beregninger. Det nye energimærke skal således alene udarbejdes i overensstemmelse med Energistyrelsens afgørelse og den tekniske revision for så vidt angår den tekniske revisors bemærkninger vedrørende opmåling og registrering af bygningsdele.

[...]"

29. november 2013

J.nr 1081-13-7-26

HCH-EKN

Side 2 af 6

Energistyrelsen har ved e-mail af 12. september 2013 rettet henvendelse til Energiklagenævnet, da styrelsen i forbindelse med håndhævelse af nævnets afgørelse af 21. december 2012 er kommet i tvivl om forståelsen af en del af ovennævnte afsnit i nævnets afgørelse. Det drejer sig om to punkter om henholdsvis 80 m² ydermur og elektrisk gulvvarme. Energistyrelsen ønskede i den forbindelse, at Energiklagenævnet uddybede disse to punkter i afgørelsen.

Energiklagenævnet har ved afgørelse af 23. oktober 2013 vurderet, at det var nødvendigt, at nævnet genoptager sagen med henblik på at afklare en eventuel tvivl om forståelsen og indholdet af afgørelsen af 21. december 2012 på de to punkter, som Energistyrelsen spørger til (nævnets j.nr. 1981-13-7)

I denne sag træffes der således på ny afgørelse i sagen.

På Energiklagenævnets anmodning har Energistyrelsen uddybet, hvorom der er tvivl om Energiklagenævnets afgørelse af 21. december 2012.

Energistyrelsen skriver i e-mail af 24. oktober 2013 følgende om medregning af 80 m² ydermur:

"[...]

Energiklagenævnet anfører i sin afgørelse, at teknisk revisor har begået fejl i sin revision i forbindelse med medregning af 80 m² ydermur. Nævnet anfører, at den tekniske revisor har overset 80 m² ydermur.

Energistyrelsen finder imidlertid ikke, at teknisk revisor har begået en fejl. De 80 m² ydermur fremgår ganske rigtig ikke af teknisk revisors kontrolskema af 13. maj 2011, men alene af teknisk revisors kontroludskrift fra be-

regningsprogrammet af 13. maj 2011. Årsagen til at de 80 m² ydermur ikke fremgår af kontrolskemaet er, at dette skema alene skal beskrive afvigelse mellem energikonsulenten og teknisk revisor. Da energikonsulenten og teknisk revisor var enige om de 80m² hul ydermur, er denne del ikke beskrevet i kontrolskemaet, hvilket f.eks. også gør sig gældende for de 142 m² vandret loft med 100mm isolering. De 80 m² hulmur kan således ses i kontroludskriften fra energikonsulentens beregningsprogram dateret den 7. marts 2011 og fra teknisk revisor dateret den 13. maj 2011.

Dette udgør således ikke en fejl. Det er helt korrekt, at 80 m² ydermur ikke fremgår af kontrolskemaet.
[...]"

29. november 2013
J.nr 1081-13-7-26
HCH-EKN

Energistyrelsen skriver i e-mail af 1. november 2013 følgende om elforbrug til gulvvarme:

Side 3 af 6

"[...]

Energiklagenævnet skriver, at da der ikke foreligger dokumentation for, hvor meget el der anvendes til gulvvarmen, skal det af teknisk revisor indregnede elforbrug hertil ikke medtages i energimærkets beregninger.

Det fremgår af kapitel 3.1.2, 7. afsnit i HBv2, at gulvvarme skal registreres selvstændigt, hvis arealet er større end 10 m². I dette tilfælde er der ifølge teknisk revisor tale om 13 m², hvilket må antages at være korrekt. Det er dette opmålte areal, der efter reglerne skal lægges til grund for afgørelse af, om arealet med gulvvarme skal medtages i beregningerne eller ej. Ifølge HBv2, kap. 3.1.3 og DS418 regnes transmissionsarealet af terrændæk med indvendige mål – dog således at der ved delarealer medtages ½-delen af skille vægge mod tilstødende opvarmede og/eller uopvarmede rum.

Det faktiske og registrerede energiforbrug (i dette tilfælde elforbrug til supplerende gulvvarme) har derimod ikke betydning for, om det skal medregnes eller ej. Det gælder generelt ved beregning af energibehovet i forbindelse med energimærkning, at det beregnede forbrug er helt uafhængigt af beboernes adfærd og brugervaner (det målte forbrug).

Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at hvis energikonsulenten i forbindelse med berigtigelsen af energimærket i denne sag retter sine beregninger i henhold til klagenævnets afgørelse og således øger murarealet med 80 m², samt undlader at indregne gulve med gulvvarme, kan det få stor betydning for det beregnede forbrug og dermed selve energimærket, og energimærkningen vil dermed efter Energistyrelsens opfattelse ikke være retvisende.

[...]"

Energistyrelsen har endvidere ved e-mail af 31. oktober 2013 genfremsendt visse sagsakter (kontroludskrifter) og et uddrag af Håndbog for energikonsulenter 2008, version 2¹ om registrering af visse konstruktionsdele i bygninger. Af håndbogens afsnit 3.1.2 fremgår blandt andet følgende:

”[...]

Konstruktionsdele med indlagt varme (f.eks. gulvvarme og varme vægge) registreres selvstændigt, hvis arealet med indlagt varme enten udgør over 10% af det samlede konstruktionsareal eller er større end 10 m². Uanset arealet af konstruktionen med varme angives en bemærkning. F.eks. at der er gulvvarme i bad, omklædning, atrier mv.

[...]”

29. november 2013

J.nr 1081-13-7-26

HCH-EKN

Side 4 af 6

Parterne har i forbindelse med sagens genoptagelse haft lejlighed til at komme med bemærkninger til sagen og har i den anledning henvist til, hvad de tidligere har gjort gældende.

Om sagens baggrund, den påklagede afgørelse, parternes synspunkter og bemærkninger, Energistyrelsens udtalelse og retsgrundlaget for Energiklagenævnets afgørelse henvises til Energiklagenævnets afgørelse af 21. december 2012, der vedlægges som bilag 1. Bilaget er en del af denne afgørelse.

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Energiklagenævnet har ved afgørelsen af 21. december 2012 vurderet, at den tekniske revisor har overset 80 m² ydermur. Nævnet har endvidere vurderet, at det elforbrug til gulvvarme, som den tekniske revisor har indregnet, ikke skal medtages i energimærkningens beregninger.

Ad 80 m² ydermur

Energistyrelsen mener ikke, at den tekniske revisor har overset 80 m² ydermur. Energiklagenævnet har gennemgået sagens akter på ny og kan konstatere, at de 80 m² ydermur fremgår af den tekniske revisors kontroludskrift fra beregningsprogrammet. Nævnet lægger derfor ved den fornyede gennemgang af sagen til grund, at den tekniske revisor ikke har overset 80 m² ydermur. Nævnet beklager, at man ved første behandling af sagen har overset sammenhængen mellem den tekniske revisors kontrolskema, hvor de 80 m² ydermur ikke fremgår, og den tekniske revisors kontroludskrift fra bereg-

¹ Håndbogen kan tilgås på Energistyrelsens hjemmeside for energimærkning: www.markdinbygning.dk=> www.maerkdinbygning.dk/Materiale/Files/Gamle+h%c3%a5ndb%c3%b8ger/HB+2008+ver+2+Samlet+161108

ningsprogrammet, hvor de 80 m² ydermur fremgår og således er indgået i beregningerne.

Ad elforbrug til gulvvarme

Energistyrelsen mener, at der ved beregningerne af energimærkningen skal medregnes et elforbrug for gulvareal på 13 m² med gulvvarme.

Energiklagenævnet lægger på baggrund af oplysninger fra den tekniske revisor til grund, at der er i bygningen er et gulvareal på 13 m², der kan opvarmes med elektrisk gulvvarme. Efter retningslinjerne i Håndbog for energikonsulenter 2008, der finder anvendelse i denne sag, skal gulvarealet derfor registreres og indgå i beregningerne af energimærkningen. Energiklagenævnet kan tilslutte sig retningslinjerne i håndbogen på dette punkt.

29. november 2013

J.nr 1081-13-7-26

HCH-EKN

Side 5 af 6

Nævnet finder på denne baggrund, at det af den tekniske revisor indregnede elforbrug til gulvvarme skal medtages i energimærkningens beregninger.

Bemærkningerne i nævnets afgørelse af 21. december 2012 om manglende dokumentation for det faktiske elforbrug sigtede til vurderingen af, om der rent faktisk var gulvvarme i bygningen eller ej, hvilket til dels var bestridt af energikonsulenten. Et oplyst faktisk elforbrug kunne således have understøttet vurderingen af, at der er en gulvvarmeinstallation på et gulvareal på 13 m². Nævnet finder som anført ovenfor ikke ved den fornyede gennemgang af sagen grundlag for at betvivle, at der er i bygningen er et gulvareal på 13 m², der kan opvarmes med elektrisk gulvvarme.

Energiklagenævnet finder under hensyn til gulvarealets størrelse og det anførte om ydermuren, at følgende tekstafsnit i nævnets afgørelse af 21. december 2012 skal udgå af afgørelsen:

”[...]

Energiklagenævnet finder tillige, at den tekniske revisor har begået to fejl i revisionen, som ikke skal indarbejdes i energimærket. Disse fejl er følgende: (1) Den tekniske revisor har overset 80 m² ydermur, og (2) da der ikke foreligger dokumentation for, hvor meget el der anvendes til gulvvarmen, skal revisorens indregnede elforbrug hertil ikke medtages i energimærkets beregninger. Det nye energimærke skal således alene udarbejdes i overensstemmelse med Energistyrelsens afgørelse og den tekniske revision for så vidt angår den tekniske revisors bemærkninger vedrørende opmåling og registrering af bygningsdele.

[...]”

Energiklagenævnet finder ikke anledning til – herunder efter en fornyet gennemgang af klagers synspunkter - at ændre andre dele af nævnets tidligere afgørelse, der således opretholdes i den form, som fremgår af afgørelsen af 21. december 2012, dog med undtagelse af ovennævnte to ændringer.

Med disse ændringer stadfæstes Energistyrelsens afgørelse af 16. maj 2012.

Energiklagenævnets afgørelse

Energistyrelsens afgørelse af 16. maj 2012 stadfæstes med visse ændringer.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 29. november 2013.

Afgørelsen er truffet i henhold til energimærkebekendtgørelsens § 51, stk. 1, nr. 1, jf. § 29, stk. 1, i lov om fremme af energibesparelser i bygninger.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside.

På nævnets vegne

Poul K. Egan
Nævnformand

/Henrik Chieu
Sekretariatschef, cand.jur.

29. november 2013

J.nr 1081-13-7-26

HCH-EKN

Side 6 af 6